

פרשת וַיִּקְהַל — וכל מעשיך יהיו לשם שמיים

בכיור הנחושת שבמשכן ובמקדש ממלאים מים טהורים, שבאמצעותם מקדשים הכוהנים את ידיהם ורגליהם לפני עבודת הקודש. כוהן שעובד מבלי שקידש את ידיו ורגליו – חייב מיתה בידי שמיים, ועבודתו פסולה.

הציווי על עשיית הכיור נאמר בפרשת כי תשא, ובפרשת ויקהל מסופר על עשייתו: "וַיַּעַשׂ אֶת הַכִּיּוֹר נְחֹשֶׁת, וְאֵת כַּנּוֹ הַנְּחֹשֶׁת, בְּמִקְרָאת [של הנשים] הַצְּבָאוֹת אֲשֶׁר צָבְאוּ פֶתַח אֹהֶל מוֹעֵד" (לח ח).

מלבד החומר שממנו צריכים להיעשות הכיור ובסיסו, אין התורה מפרטת דבר על צורתם, על מידותיהם או על מספר הברזים של הכיור.

במסכת זבחים (יט:) נאמר שהכיור צריך להכיל כמות מים שתספיק לקידוש ידיים ורגליים של ארבעה כוהנים, אבל גם שם לא נאמר כמה ברזים צריכים לעשות בכיור. מכאן הסיק רבי דוד רפפורט, בעל "מקדש דוד", שמספר הברזים ניתן לשינוי לפי הצורך. ראייה לכך מהמסופר במשנה במסכת יומא (לז.) על בן קטין שהיה כוהן גדול, ובמקום שני הברזים שהיו לכיור עד אז, הוא עשה שנים עשר ברזים, כדי שכל שנים עשר הכוהנים העוסקים בהקרבת קורבן התמיד, יוכלו בו זמנית לקדש את ידיהם ורגליהם.

כיצד מקדשים הכוהנים את ידיהם ורגליהם?

כתב הרמב"ם בהלכות ביאת המקדש (פרק ה הלכה טז) שתחת זרם המים שיורד מברז הכיור מניח הכוהן את ידו הימנית על רגלו הימנית, ואחר כך מניח תחת זרם מי הכיור את ידו השמאלית על רגלו השמאלית.

בשונה מכל כלי המקדש שלא נאמר בהם מי תרם את החומר לעשיית הכלי, בכיור נאמר שהוא נעשה ממראות הנשים. ומה היה מיוחד באותן מראות?

רבי אברהם אבן עזרא פירש שהתורמות היו נשים בעם ישראל שהיו במעלה גבוהה בעבודת ה', והן החליטו שהן לא צריכות יותר להתייפות ולהסתכל על עצמן במראות, ולכן תרמו את המראות לעשיית הכיור.

לרש"י פירוש אחר: במצרים הסתכלו הנשים במראות כדי לייפות את עצמן במטרה לחזק את שלום הבית ולעודד את הבעלים שלהם שלא יתייאשו מעבודת הפרך. מהמראות האלו נעשה הכיור.

ב"תנחומא" מסופר שכאשר הביאו הנשים את המראות כתרומה לעשיית המשכן וכליו, כעס עליהן משה ולא רצה לקבל מהן את המראות, כי לא היה נראה לו שזו תרומה מכובדת לעשיית המשכן. אמר לו הקב"ה:

"אל תבזה את הנשים ואת המראות! בזכותן החזיק עם ישראל מעמד במצרים, לך ועשה מהם את הכיור שעתידי להשרות שלום בין בעל לאשתו בהשקיית האישה הסוטה ממי הכיור!"
גלמד מכאן שלפעמים אדם עושה מעשה שנראה לא ראוי, אבל כשמתבוננים בסיבות שהביאו לידי עשיית אותו מעשה, הופך המעשה להיות מקודש.
ועל כך אמר רבי יוסי בפרקי אבות (ב יב): וכל מעשיך יהיו לשם שמיים.
וכיצד מקיימים את המאמר?
כתב הרמב"ם בהלכות דעות (פרק ג הלכות ב-ג) שבכל מה שאדם עושה שיכוון לשם שמיים, כגון: שכשאדם אוכל, יכוון שרצונו לאכול כדי להיות בריא לעבודת ה', וכן אדם שהולך לישון, שיכוון שרצונו לישון כדי לקום רענן לעבודת ה'. וכל מי שזוכה לנהוג כך, הרי כל מעשיו הופכים להיות עבודת ה', ואשרי חלקו בעולם הזה ובעולם הבא.